

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIA-1149/11-A

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola, Praha 3, Havlíčkovo náměstí 10/300
Sídlo:	Havlíčkovo náměstí 10/300, 130 00 Praha 3
IČO:	63 831 325
Identifikátor:	600 036 146
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Ing. Irenou Meisnerovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Městská část Praha 3, Havlíčkovo nám. 9/700, 130 85 Praha 3
Místo inspekční činnosti:	Havlíčkovo náměstí 10/300, Praha 3
Termín inspekční činnosti:	22. – 23., 26. – 27. září 2011

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost byla vykonána v základní škole podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, k termínu inspekce (dále školský zákon). Inspekční činnost byla vykonána na podnět stěžovatele. školského zákona.

Aktuální stav školy

Příspěvková organizace vykonává činnost základní školy (ZŠ) a školní družiny v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. V době inspekce se v 11 třídách vzdělávalo 173 žáků, jejich počet se v posledních třech letech mírně zvyšuje. V současnosti je škola naplněna na 38,3 % kapacity (451 žáků). Instituce se dlouhodobě

zaměřuje na vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním a je vyhledávána i rodiči z jiných městských částí Prahy. Výuka probíhá dle školního vzdělávacího programu *Škola porozumění* (dále ŠVP), u některých podle jeho přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (LMP). Pro děti z méně podnětného prostředí je před jejich nástupem do ZŠ zřízena *třída přípravného stupně*. Škola poskytuje rovněž *Kurz pro získání základního vzdělání*. V prostorách školy působí nezisková organizace *R-mosty o. s.*, nízkoprahový klub, který nabízí volnočasové aktivity pro děti a mládež zejména romského etnika, pro žáky 2. stupně poskytuje zázemí pro domácí přípravu, pro jejich rodiče a ostatní veřejnost odborné sociální poradenství. Svým působením a úzkou kooperací se školou společně plní funkci komunitního centra. Vzhledem k nízké naplněnosti kapacity škola pronajímá část prostor jiným subjektům.

U většiny žáků jsou diagnostikovány speciální vzdělávací potřeby (SVP). Mimo kategorii sociálně znevýhodněných to jsou u mnohých specifické poruchy učení (SPU), v menší míře specifické poruchy chování (SPCH). Žáci jsou převážně skupinově integrováni. Pro menší počet žáků s LMP, nezařazených formou skupinové integrace, jsou vytvářeny individuální vzdělávací plány (IVP).

Vzdělávání zajišťuje 19 pedagogických pracovníků včetně vedení školy, z toho je 6 bez odborné kvalifikace (3 si doplňují vzdělání vysokoškolským studiem). Při výuce pomáhá 5 asistentů pedagogů.

Od posledního inspekčního hodnocení se daří lépe získávat projekty, které napomáhají ke zkvalitňování vzdělávání, podařilo se institucionalizovat školní poradenské pracoviště a posílit podmínky pro práci asistentů pedagogů pozitivně ovlivňujících vzdělávání a spolupráci s rodiči. Postupně se zlepšují i materiální předpoklady vzdělávání (viz část *Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona*).

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Vzdělávací nabídka školy je prezentována ŠVP. Vychází z dlouholeté zkušenosti se vzděláváním romských žáků z méně podnětného rodinného prostředí. ŠVP zahrnuje program pro přípravný ročník, školní družinu, spolupráci s neziskovými organizacemi a projekty. Disponibilní časová dotace je využita na posilování základních předmětů. Mezi volitelnými předměty nabízí informační a komunikační technologie, další cizí jazyk a semináře z matematiky a českého jazyka. ŠVP klade důraz především na dostatečný časový prostor k osvojení vědomostí a návyků, zohledňuje zaměření na specifické potřeby a individuální možnosti žáků.

Žáci si rozvíjeli zejména kompetence k učení, pracovní, v hojně míře i sociální. Prací ve skupinách a při činnostním učení uplatňovali komunikativní dovednosti a schopnost spolupracovat a respektovat druhého. Rozvíjeli matematickou, přírodovědnou gramotnost a hudebně pohybové dovednosti. Řešili problémové úlohy, které vedly k posilování logického myšlení, výstižnějších způsobů vyjadřování a sociálních dovedností. S různou mírou úspěšnosti plynule četli, v textu odlišovali důležité informace od méně podstatných, objasňovali cizí a neznámá slova, odhadovali jejich význam a tím si obohacovali slovní zásobu. Pracovali aktivně a se zájmem. Ojedinele se pokusili o sebehodnocení a vzájemné hodnocení. Pozitivně reagovali na pokyny vyučujících, registrovali předkládané mezipředmětové souvislosti, občas využívali své zkušenosti a vědomosti. Atmosféra ve třídách byla příjemná a přátelská.

Škola projednává **úspěšnost žáků** při jednáních pedagogické rady, v metodických orgánech a také v každodenním kontaktu vyučujících. S ohledem na vysoký počet žáků se SVP má klasifikace v průběhu celé školní docházky motivační charakter a je vyučujícími

i vedením školy velmi pozorně sledována. Přechod žáků z 1. na 2. stupeň je proto plynulý, bez prospěchových propadů. Analýza záznamů ve školní matrice také ukázala uvážlivý přístup pedagogů k udělování výchovných opatření a hodnocení chování, což přispívá k posílení správného chování žáků. Tento důsledný postoj se osvědčil i při řešení neomluvených hodin a vedl k jejich snížení. Vedení školy usiluje o pravidelné hodnocení výsledků vzdělávání stanovenými ve ŠVP. Ve spolupráci s obdobně profilovanou ZŠ Grafická učitelé postupně vytvářejí testy pro vybrané ročníky na 1. i na 2. stupni, využívají je ke srovnání mezi oběma školami a výsledky společně projednávají. Vzhledem k vysokému procentu žáků se SVP se škola neúčastní republikového nebo mezinárodního testování (Scio, TIMSS, PISA atd.). Její snahou je zapojovat co nejvíce žáků do celoškolských, ročníkových i tematických projektů. Žáci se zúčastňují sportovních, uměleckých a vědomostních soutěží většinou na úrovni školního kola. Mají možnost podílet se na akcích pořádaných ve spolupráci s městskou částí a účastnit se četných exkurzí, výstav a kulturních akcí. Významné procento žáků, kteří ukončí základní školní docházku, je přijato na SOU. Nadanější žáci této školy, jimž je učitelé věnována zvýšená pozornost, najdou uplatnění i ve SOŠ.

Poradenské služby jsou školou zajišťovány komplexně. Je vytvořeno *školní poradenské pracoviště*. Tvoří jej zkušená výchovná poradkyně, zajišťující v souladu s příslušnou legislativou předepsané standardní činnosti, velmi důležitá je zejména její všestranná pomoc při zajišťování kariérového poradenství. Ve spolupráci s třídními učiteli účinně řeší závažnější výchovné problémy žáků, vede o nich podrobnou dokumentaci. Odborně vzdělaná školní metodička prevence velmi kvalitně zpracovala strategie školy v prevenci sociálně patologických jevů v *Minimálním preventivním programu*, jejím naplňováním dochází k minimalizaci projevů šikany. V týmu dále působí školní psycholožka, která spolupracuje s pedagogy a vedením školy na kompletaci agendy žáků se SVP, efektivně zajišťuje intervenční postupy při řešení konkrétních problémů žáků, provádí depistáž žáků se SPU a SPCH. Speciální pedagožka pracuje převážně se žáky 1. stupně a přípravné třídy ZŠ, s pomocí speciálně pedagogických technik provádí individuální nápravy. Úzká spolupráce poradenského týmu probíhá se všemi třídními vyučujícími. Těmi jsou ve dvou speciálních třídách (4. a 7. ročník) skupinově integrovaných žáků s LMP speciální pedagožky. Pedagogové vyhodnocují kvalitně vypracované IVP (v loňském školním roce pro 3 vykazované žáky se zdravotním postižením). V souladu se SVP několika žáků pro ně učitelé vypracovali tzv. *interní IVP*. Výchovná poradkyně a školní metodička prevence vedou písemné záznamy o rozsahu a obsahu svých činností, přijímaná opatření jsou projednávána pedagogickou radou.

K úspěšným oblastem patří dobré školní klima, na jehož utváření učitelé působí osobnostní a sociální výchovou a podporují vytváření příznivých vzájemných vztahů mezi sociálně znevýhodněnými žáky. Škola dbá na zajišťování bezpečného prostředí pro žáky, kteří jsou pravidelně poučováni o možném ohrožení zdraví. O tom svědčí i vcelku přiměřený a stabilní počet úrazů v posledních třech letech.

Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona

Ředitelka školy je ve funkci od roku 1996 a splňuje stanovené požadavky pro tuto činnost. Koncepce školy a ŠVP vycházejí z jasné základní vize: zajistit kvalitní vzdělání žákům z odlišného sociokulturního prostředí a pozitivně motivovat žáky ke školní docházce. Oba dokumenty jsou aktualizovány na základě průběžného *vlastního hodnocení*, do něhož škola zapojuje žáky, učitele a poradenská pracoviště. Podíl pracovníků školy je zřejmý rovněž ze záznamů z jednání *pedagogické rady*, v níž jsou projednávány zásadní dokumenty

a opatření týkající se vzdělávací činnosti školy. Vnitřní kontrolní systém je kompetenčně rozdělen mezi ředitelku a její zástupkyni. Ve *školním řádu* je nutno doplnit údaje týkající se práv žáků na informace a poradenskou činnost školy v záležitostech týkajících se vzdělávání, údaje o právech jejich zákonných zástupců. Zjištěným nedostatkem jsou nekonkrétní zápisy v některých *třídních knihách* za školní rok 2010/2011, které neinformují prokazatelně o probraném učivu. Chybí zaznamenávání probraných průřezových témat, učivo dějin 2. poloviny 20. století v dějepise není rovněž zaznamenáno. Ostatní povinná dokumentace (kniha úrazů, rozvrh hodin, školní matrika, výroční zprávy, rozhodnutí ředitelky školy) je vedena v souladu s právními předpisy.

K realizaci své koncepce vzdělávání škola účinně **spolupracuje s partnery**. Škola preferuje informování rodičů při osobním jednání, zapojuje je do společenských akcí školy, podněcuje spolupráci v rámci *školské rady*. Vzdělávací nabídku významně zkvalitňují neziskové organizace s bohatou nabídkou mimoškolních aktivit zaměřených na vyrovnávání sociálního znevýhodnění, obtížnost spolupráce s některými rodiči a nedostatečné podmínky pro domácí přípravu žáků. Velkým přínosem je spolupráce se zřizovatelem, díky kterému škola může poskytovat prostory *Školnímu poradenskému pracovišti* a neziskové organizaci *R Mosty o.s.* (nizkoprahový klub zaměřený na sociálně znevýhodněné). Probíhá spolupráce s neziskovou organizací *Slovo 21 o.s.*, která se zaměřuje na přípravu žáků na studium a doučování.

Personální podmínky z hlediska odborné kvalifikace podporují naplňování realizovaných vzdělávacích programů. Věkově příznivý pedagogický sbor je stabilizovaný, tvořený zkušenými pedagogy i začínajícími učiteli. Disponují potřebnými profesními dovednostmi (řada z nich je schopna provádět speciální pedagogickou diagnostiku) a empatií vůči žákům. Vedení školy aktivně podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP), snaží se zajistit co nejvyšší kvalifikovanost a odbornost vyučujících a sledovat účinné uplatňování moderních poznatků ve vzdělávacím procesu. Učitelé absolvovali vzdělávání v oblasti péče o žáky se SVP, multikultury, managementu, prevenci sociálně patologických jevů, používání PC a interaktivní tabule atd. Pro zvýšení porozumění mezi školou a rodinou působí ve škole asistenti pedagoga.

Učitelům se daří naplňovat strategie k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Ve výuce volili různé formy a metody s bohatým využitím řady názorných pomůcek a odborné literatury. Zařazovali efektivně skupinovou práci, podporovali činnostní aktivity spojené s mezipředmětovými souvislostmi, frontální forma výuky v některých hodinách byla efektivní vzhledem k nižšímu počtu žáků a charakteru učiva. Relaxaci plnily promyšleně zařazované pohybové aktivity při střídání činností a různé plnění úkolů v prostorách třídy. Verbální hodnocení i klasifikace žáky pozitivně motivovaly, průběžná zpětná vazba posilovala efektivitu výuky. Výrazným kladem organizace hodin byla důsledná podpora vytváření pracovních návyků a zdravého způsobu života (výživa, hygiena, pohyb). Žáci byli důsledně seznamováni s cílem a programem hodin, v závěru většiny hodin zhodnotili úspěšnost, aktivitu i zapojení žáků a společně shrnuli učivo. Kromě významného prohlubování čtenářských dovedností a klíčových kompetencí výrazně podporovali učitelé rozvoj sociální a přírodovědné gramotnosti (vztahy v rodině, práva a povinnosti, neverbální vyjadřování, principy ekologického chování apod.). Vedli žáky k srozumitelnému vyjadřování, k chápání textu a jeho interpretaci. Účinnou podporu měli v práci asistentů pedagoga, z jejichž činnosti byla patrná zkušenost, samostatnost a aktivita (např. doplnění pedagoga při ústním hodnocení práce žáka). V přístupu pedagogů byla zřetelná časová i obsahová diferenciací a individuální péče.

Finanční zdroje školy v posledních třech letech tvořily dotace ze státního rozpočtu (dále SR), účelové neinvestiční dotace ze SR (rozvojové programy), provozní a účelové dotace zřizovatele, finanční prostředky z grantů a doplňkové činnosti. Prostředky získané

z rozvojových programů (zejména v roce 2009) přispěly ke zkvalitnění a zlepšení podmínek vzdělávání a k vyšší motivaci zaměstnanců. Každoročně jsou velkým přínosem finanční prostředky na platy asistentů pedagoga pro žáky se sociálním znevýhodněním, které jsou pro školu nezbytné. Škole výrazně pomáhají finance na projekty romské komunity a ostatní projekty zaměřené na národnostní menšiny. Vedení školy se aktivně podílelo na zajištění finančních prostředků z jiných zdrojů v rámci projektů a grantů. V letech 2008 až 2010 byla škola zapojena do projektu OPPA z ESF s názvem „Komunitní poradenské centrum Praha 3“, což přineslo velkou finanční podporu pro práci se žáky se sociokulturním znevýhodněním. Finanční prostředky z doplňkové činnosti použila ke krytí svých potřeb. Z vlastních zdrojů hradila opravu střechy.

Ze strany zřizovatele má škola dostatečnou podporu v rámci provozních výdajů, v rámci účelových dotací posiluje mzdové prostředky na asistenty pedagoga, odměny pedagogů a volnočasové aktivity žáků. Na obnově investic ve škole se nepodílel, neboť záměrem je v dohledné době školu přestěhovat do jiné budovy. Vedení školy sleduje dílčí výdaje ve vybraných oblastech a přijímá úsporná opatření (např. u energií - změna tarifu a změna poskytovatele telefonní sítě). Hospodaření školy bylo ve sledovaném období vyrovnané. V této oblasti jsou vytvořeny vhodné předpoklady pro realizaci ŠVP.

V oblasti **materiálně-technického zázemí** došlo k opravě střechy a obnově materiálního vybavení. Škola využívá tělocvičnu v blízké ZŠ a v Sokole Žižkov, má zrekonstruované podkroví, které využívá pro ŠD (učebna 1. třídy s interaktivní tabulí), dále odborné kabinety a učebny, žákovskou kuchyňku, školní dílnu a knihovnu. V některých třídách byly umístěny boxovací pytle, které přispívají k relaxaci, zvláště žáků s problémovým chováním. Škola nakoupila pomůcky, sportovní potřeby, ICT techniku a SW programy. V celé budově byl rozšířen v roce 2009 kamerový systém k zabezpečení prostor a ke vchodu byla namontována nerozbitná vitrina k prezentaci školy. Škola obnovuje a rozvíjí materiálně technické podmínky pro realizaci ŠVP.

Celkové hodnocení školy

Činnost příspěvkové organizace je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Instituce se dlouhodobě úspěšně věnuje vzdělávání žáků a dětí se sociálním znevýhodněním, mezi něž se zde řadí větší počet romského etnika. Komplexně poskytované poradenské služby a realizované preventivní strategie jsou funkční. Škola dbá na bezpečnost a zdravý vývoj žáků.

Školní vzdělávací program respektuje schopnosti a možnosti žáků, kteří jsou institucí vzděláváni. Klade důraz na osvojení potřebných vědomostí a dovedností, které umožní absolventům úspěšné zapojení do praktického života.

Hospodaření školy je účelné a vyrovnané. Materiální a finanční zdroje umožňují realizaci ŠVP.

Vzdělávání žáků se vyznačuje profesionálním, empatickým přístupem pedagogů projevujícím se v maximálním individuálním přístupu a v diferenciaci učiva dle potřeb a možností žáků. Při výuce efektivně pomáhají asistenti pedagoga.

Ředitelka školy disponuje dlouhodobou zkušeností v oblasti řízení, je iniciativní. Má výrazný osobní podíl na zlepšování podmínek vzdělávání i dodržování ekonomické efektivity. Daří se jí udržovat stabilizovaný kvalifikovaný sbor.

ČSI zjistila minimum závažných chyb, které lze odstranit ve velmi krátké době:

- *dle § 21 odst. 1 písm. f) školského zákona musí školní řád obsahovat práva žáků na informace a poradenskou pomoc školy v záležitostech týkajících se vzdělávání, dle odst. 2 musí obsahovat příslušná práva zákonných zástupců,*
- *třídní knihy musí obsahovat průkazné údaje o poskytovaném vzdělávání a jeho průběhu v souladu s § 28 odst. 1 písm. f) školského zákona,*
- *vzdělávání v předmětu Dějepis se musí uskutečňovat podle ŠVP v souladu s § 3 odst. 3 školského zákona.*

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 15 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, které se týká, a v Pražském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Praze dne 10. října 2011

(razítko)

Mgr. Jiří Wagner, školní inspektor

Jiří Wagner, v. r.

Mgr. Jarmila Neumannová, školní inspektorka

Neumannová, v. r.

Mgr. Jana Turečková, školní inspektorka

Turečková, v. r.

Ing. Ivana Černá, kontrolní pracovnice

Černá, v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Praze dne 14. října 2011

(razítko)

Ing. Irena Meisnerová, ředitelka školy

Meisnerová, v. r.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola Praha 3, Havlíčkovo náměstí 10/300 vydaná Usnesením Zastupitelstva Městské části Praha 3 č. 347 ze dne 10. 9. 2009
2. Rozhodnutí MŠMT č.j. 10 188/2007-21 ve věci zápisu změny v údajích o právnické osobě vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 14. 5. 2007 s účinností od 1. 9. 2007
3. Rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy č.j. S-MHMP 326402/2007 ve věci návrhu na zápis změny v údajích o právnické osobě vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 27. 8. 2007 s účinností od 1. 9. 2007 (výmaz školského zařízení *školní jídelna*)
4. Výpis změnového řízení – právnická osoba č.j. správního řízení MHMP 326402/2007 ze dne 27. 8. 2007 (nejvyšší povolený počet žáků v oboru 451)
5. Jmenování do funkce ředitelky základní školy ze dne 26. března 1996 s platností od 15. ledna 1996
6. Školní matrika k termínu inspekce
7. Rozhodnutí ředitele školy o právech a povinnostech v oblasti státní správy ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011
8. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – *Škola porozumění* platný od 3. 9. 2007, verze třetí ze dne 15. 9. 2010
9. Koncepce rozvoje školy z 1. 9. 2010
10. Výroční zpráva o činnosti školy za školní roky 2008/2009 a 2009/2010
11. Zpráva vlastního hodnocení školy z ledna 2009
12. Výběr třídních knih za školní rok 2010/2011
13. Třídní knihy za školní rok 2011/2012 k termínu inspekce
14. Školní řád ze dne 1. 5. 2006 platný k termínu inspekce
15. Rozvrh vyučovacích hodin platný k termínu inspekce
16. Záznamy z pedagogických rad ve školních letech 2009/2010, 2010/2011 a 2011/2012

k termínu inspekce

17. Kniha úrazů k termínu inspekce
18. Personální dokumentace učitelů základní školy k termínu inspekce
19. Plány dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2010/2011 a 2009/2010
20. Výkazy o základní škole S3-01 podle stavu k 30. 9. 2008, 2009, 2010
21. Výkazy o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2008, 2009, 2010
22. Přehled žáků se SVP (školní rok 2010/2011)
23. Individuální vzdělávací plány pro školní rok 2010/2011
24. Minimální preventivní program ze dne 30. 8. 2011
25. Zhodnocení Minimálního preventivního programu ve školním roce 2010/2011 ze dne 30. 6. 2011
26. Zpráva výchovného poradce pro školní rok 2010/2011 ze dne 6. 9. 2011
27. Zápisy z jednání školské rady ze dne vedené od 17. 1. 2006
28. Rozpočtová opatření pro roky 2008, 2009 a 2010
29. Finanční vypořádání dotací MŠMT v letech 2008, 2009 a 2010
30. Výkazy zisku a ztráty ke dni 31. 12. 2008, 2009 a 2010
31. Čtvrtletní výkazy o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2008, 2009 a 2010
32. Výpisy zápisů z účetnictví školy za roky 2008, 2009 a 2010
33. Rozbory hospodaření za roky 2008, 2009 a 2010

Zpracoval

V Praze 10. října 2011

Mgr. Jiří Wagner, školní inspektor

Jiří Wagner, v. r.

Převzala

V Praze dne 14. 11. 2011

Ing. Irena Meisnerová, ředitelka školy

Meisnerová, v. r.

Připomínky ředitelky školy

Datum: --

Připomínky nebyly podány.